

Hanna Bofaert: 'Wervelkind' Uitgeverij Tobi Vroegh, Amsterdam 2014. ISBN 9789078761419 (Psychiatrie/Geestelijke gezondheidszorg/ Depressie/ Automutilatie/ Verslaving/Kind en ouders/ Persoonlijke relaties/ Afhankelijkheid/ED/1) Zie ook: www.tobivroegh.nl

Soort boek/ziekte/stijl:

Een autobiografisch verslag van 305 pagina's waarin Hanna Bofaert beschrijft hoe haar jeugd verlopen is en wat dat voor gevolgen heeft gehad op haar leven als volwassene. Zij werd als puber en jong volwassene meerdere keren in de psychiatrie opgenomen. Onder andere een ingewikkelde verhouding met haar moeder is daarvan de oorzaak. Oude trauma's blijven ook later boven komen op een zodanige manier dat Hanna er last van heeft en weer gaat ze in therapie. Het lukt haar zicht te krijgen op de oorzaak van verschillende trauma en daarmee op weg te gaan naar een vrij leven. Op haar vijftigste verjaardag kan ze eindelijk een normaal leven leiden.

<http://www.inwoordengevat.nl/portfolio.html>: 'Het begon met de vraag of ik haar levensverhaal wilde opschrijven, het resulteerde in een traject van anderhalf jaar waarin ik Hanna Bofaert mocht coachen bij het schrijven van haar aangrijpende verhaal. Het was een prachtig avontuur voor ons allebei. Het resultaat een prachtig boek. Hoogleraar psychopathologie van chronische traumatisering, Onno van der Hart, schreef er een voorwoord voor. (...)'

Over de schrijfster:

De ouders van Hanna Bofaert(1960) hadden een slecht huwelijk. Zij groeit op met twee broers. Haar moeder dwingt haar seksuele handelingen bij haar te verrichten, vindt haar het ene moment leuk en lief en het andere moment een kreng. Haar overlevingsstrategieën maken dat ze zodanig met zichzelf in de knel komt te zitten dat ze opgenomen wordt in psychiatrische instellingen, waar ze verslaafd uitkomt. Als haar moeder sterft gaat ze opnieuw in therapie. Niet meteen gaat alles dan goed. Er is terugval, maar het lukt haar een evenwicht te vinden, oude verhoudingen te doorbreken, haar leven lief te hebben. Ze gaat het conflict aan met haar broers, stopt met de zorg voor haar vader.

Op haar vijftigste zegt ze: "Voor het eerst in mijn leven heb ik zin om er een feestje van te maken. Er is eindelijk ook iets te vieren. Ik leef!"

Korte bespreking:

Nadat haar moeder is overleden, krijgt Hanna problemen met slapen: ze heeft steeds het idee bijna te stikken en vraagt zich af waarom ze iedere keer weer dat beeld heeft van zichzelf achter op de fiets van haar moeder. Duidelijk wordt dat Hanna's moeder haar heeft gedwongen seksuele handelingen te verrichten en dat ze op weg was naar een groot huis bij een bos waar Hanna getuige was van een abortus bij haar moeder, door de arts seksueel werd misbruikt, die haar ook de schuld gaf van de dood van de foetus, een zusje. Ze gaat in therapie, treft een goede therapeut die haar helpt trauma's uit haar jeugd te verwerken. En die zijn er meerderen: Hanna vertelt ook over pijnlijke hardvochtige gebeurtenissen gedurende haar opname tijd in de psychiatrie waar ze gedurende de puberteit een tijd was opgenomen, en waar ze verslaafd aan drugs uitkomt. Drugs gebruik als zelfmedicatie, slechte therapeuten, depressie, automutilatie, opnieuw een opname, we lezen erover. En over die ene

verpleegkundige die haar ziet en steunt.

Ze licht familieverhoudingen toe, de haat- liefde verhouding die ze met haar moeder had, en de rol van haar vader, die na de dood van haar moeder haar vele zorg vanzelfsprekend vindt, haar broers die niets doen aan de verzorging van vader. Herinneringen komen terug aan de trauma's die ze meemaakte en het lukt haar deze te verwerken. Ze beschrijft hoe ze deze ervaringen met behulp van therapie heeft verwerkt. De weg naar herstel is een lange, moeizame. Ook haar lichaam ging zich verzetten, reden voor Bofaert om ook iets met haar lichaam te doen naast de therapeutische gesprekken met therapeut Marc die jarenlang doorgaan. Ze zoekt binnen het alternatieve circuit en vindt een therapie die haar helpt.

Tenslotte stopt Bofaert met de zorg voor haar vader, gaat in gesprek met haar broers, en kan op haar vijftigste verjaardag het leven vieren.

Wat viel op:

Hoeveel Hanna in haar jeugd heeft moeten verstouwen. Dat verwerken gaat dan ook niet zomaar.

Hoe belangrijk een goede relatie met een hulpverlener is in Hanna's geval bijvoorbeeld een invoelende verpleegkundige en een liefdevolle, goede volhardende therapeut.

Hoe lang de zoektocht kan zijn voordat er herstel mogelijk is. En dat daarbij verschillende vormen van therapie kwamen kijken.

Citaten:

Pag.16: 'Vóór deze nacht heeft ze me nooit liefdevol aangeraakt. Om de een of andere (voor mij onbekende) reden kon mam me nooit zacht en lief aanraken.'

Pag.55: 'Maar in bed gebeurt hetzelfde als in bad. Op het moment dat ik in slaap val, word ik met een verstikkend gevoel weer klaarwakker.'

Pag.103: "De bewakers waren niet erg blij hem te zien en hebben zijn beide kaken gebroken. Zo zou hij, letterlijk en figuurlijk, wel leren om in vervolg zijn mond te houden.' (...) Het is walgelijk, daar heb je gelijk in. Welkom in de realiteit van de staatspsychiatrie, liefje."

Pag. 138: 'Ik weet wat ze wil en buig mijn hoofd voorover tot tussen haar benen. Ik lik met mijn tong aan het hobbeltje, dat nu groter geworden is. Het ruikt vies, zoals melk die baby'tjes opgeven. Mam hijgt en kreunt.'

Pag.170-171: 'Je moet niet zo gillen. Je moeder is niet dood,' zegt hij.

'Zorg jij maar voor haar.'

Hij wijst naar mijn handjes.

Ik kijk nu naar mijn handen en verbaasd zie ik een klein wezentje. Het zit helemaal onder het bloed. Het lijkt wel een pop. Maar deze pop beweegt armpjes en beentjes. (...) Plots gaat het mondje open en dicht, open en dicht. Ik schrik heel erg en laat het pardoes los. Het valt op de grond. (...)

'Kijk dan toch wat je gedaan hebt! Je hebt haar op de grond gegooid en nu is ze dood. Nou ja, ze zou toch wel dood gegaan zijn. Maar nu ben jij het geweest.'

Pag.282: ‘Na een flinke zoekactie op het internet ontdek ik een therapeut in België, die werkt volgens de principes van SE en ik maak een afspraak. Als ik bij het opgegeven huis aankom, slaat de schrik me om het hart. Zijn praktijk staat midden in een bos!’

Pag.301: ‘De afgelopen twee jaar zijn er heuse borstjes verschenen, waar ik mijn hele leven plat was. Van een geslachtsloos wezen ben ik in een echte vrouw veranderd. Ik ben dan toch eindelijk groot geworden! En gelukkig ben ik nog altijd mijn eigen non-conformistische zelf! Een diep gevoel van geluk welt op uit mijn tenen en doortrekt mijn lijf. Ik kan het niet tegenhouden, ik wil het ook niet tegenhouden: Ik wervel en wervel en wervel.’

Recensie:

http://www.ggztotaal.nl/ggztotaal/16-boekbespreking_files/Boekbespreking.pdf